

försäkringsanstalt, som består af delar från olika härad, äfven må komma denna tillgodo, utbedes härigenom vördsamt,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t täcktes anhålla, att i berörda Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse följande sats: »*och hvars verksamhet omfattar minst ett härad*» i 1:sta och 3:dje §§ måtte få utgå.

Stockholm den 24 januari 1889.

E. Fredholm.

A. Svensson,
i Edum.

N:o 96.

Af herr **G. Elowson**, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Karlstad.

Under en följd af år har den åsigten sökt inom riksdagen göra sig gällande, att riksbanken borde, genom anordning af nya afdelningskontor i landsorten, vinna en mera utvidgad verksamhet och derigenom blifva satt i tillfälle att såsom en verklig centralbank utöfva ett väsentligt reglerande inflytande på landets penningväsende. Omisskännligt torde det ock vara, att nämnde åsigt vinner allt mer och mer erkännande samt att den med seger kommer att afgå ur de strider, som lära förestå, då grunderna för en ny banklagstiftning blifva föremål för statsmagternas pröfning.

De svårigheter, som finnas beträffande en tillfredsställande lösning af bankfrågan, äro visserligen ganska stora, men kunna dock ingalunda anses

för öfvervinneliga. Dessa svårigheter härleda sig ifrån två skilda håll. Å ena sidan kunna anmärkningar göras liksom ock sådana blifvit gjorda emot de bestämmelser, som uti 72 § regeringsform äro gifna angående riksbanken. Å andra sidan kunna invändningar göras likasom ock invändningar blifvit gjorda emot den anordning, hvarigenom rättighet tillerkänts enskilda bolag att utgifva sedlar såsom myntrepresentativ. Såsom bekant är, förefinnes i Norge en allmän obenägenhet att i liqid mottaga svenska privatbanksedlar. I sjelfva verket kan man ej förtänka norrmännen en dylik obenägenhet; ty helt visst kunna icke många af dem hafva någon visshet om äktheten af de enskilda svenska banksedlarne, hvilka för allmänheten framträda i en ganska brokig mångfald. Må hända saknar äfven flertalet svenskar förmåga att vid mottagandet af de särskilda privatbankernas sedlar afgöra, huru vida dessa verkligen representera mynt.

Fortfarande torde giltighet böra tillerkännas bankoutsrottets uttalande vid 1880 års riksdag, »att det synes önskvärdt, att riksbankens tillgångar göras för rikets olika delar så användbara ske kan för lättnad i handel och rörelse samt att för sådant ändamål särskilda åtgärder vidtagas för de från hufvudstaden och nuvarande riksbankskontor aflägsnare landsdelar». Detta uttalande af bankoutsrottet för 9 år sedan synes icke endast framhålla önskvärdheten af riksbankens utvidgning genom afdelningskontors inrättande i landsorten utan ock liksom påpeka, hurusom Vermland vore den provins, hvilken nu kommit i tur att böra hugnas med ett dylikt kontor.

Ett aktgifvande på det geografiska läget af de redan till stånd komna 8 afdelningskontoren visar nemligen, att i vestra delen af mellersta Sverige ännu icke något riksbankens afdelningskontor befinnes vara inrättadt. Bland skäl, som kunna anföras till stöd för ändamålsenligheten af ett afdelningskontors öppnande inom Vermland, torde, utom andra, här böra nämnas, att detta län intager i afseende på folkmängden det femte rummet, under det att fråga nu är om inrättande af ett 9:de afdelningskontor; att Wermland jemväl har en storartad trävarurörelse, en omfattande bergshandtering, en betydande handel, en tillväxande industri samt ett framåtgående jordbruk, hvilka alla näringsgrenar kräfva förlagskapital; att länet, som har sin hufvudsakligaste affärsförbindelse med Göteborg, likväl är för sitt lånebehof ur riksbanken hänvisadt till hufvudkontoret i Stockholm; att en jämförelse mellan de enligt § 25 i bankoreglementet bestämda områdena för redan befintliga afdelningskontor helt naturligt anvisar Vermlands län såsom område för ett nytt kontor, samt att med afseende på förbindelsen med Norge det är synnerligt önskligt, att riksbankens sedlar blifva mera än hittills spridda bland

gränsbefolkningen. Slutligen lär äfven ur förhandlingarna vid sistförflutna riksdag framgå, att Vermland må anses vara närmast i tur till erhållande af ett nytt afdelningskontor af riksbanken.

Beträffande platsen inom Vermland för det nya afdelningskontoret lærer icke någon meningsskiljaktighet finnas derom, att Karlstad, som är länsresidens och tillika den folkrikaste staden inom länet, bäst lämpar sig att mottaga det blifvande kontoret. Vidkommande det nya afdelningskontorets organisation och aflöningsstat samt det definitiva bestämmandet af dess område, lærer beslutet derom böra efter bankfullmäktiges hörande lämpligast fattas i sammanhang med fastställandet af det nya bankoreglementet.

På grund af hvad sålunda anfördt blifvit, hemställes vördsammast, att Riksdagen måtte

1:o besluta inrättandet af ett riksbankens afdelningskontor i Karlstad under innevarande år; och

2:o anmoda bankoutsittet att efter bankofullmäktiges hörande afgifva förslag såväl till organisation af och lönestat för det nya afdelningskontoret som ock till område för dess lånerörelse, hvilket förslag derefter må blifva föremål för Riksdagens beslut.

Om remiss till bankoutsittet anhålles.

Stockholm den 26 januari 1889.

Gullbr. Elowson.

Lars Persson. Nils Pehrsson. G. Jansson. Emil Olsson.

O. Andersson. Olof Olson. Erik Andersson.

A. F. Broström. C. G. Bruse.
